

Izhaja vsak dan

Tudi v nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Vseznane števila se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v vsaki tovarni v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Vse iz naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, a. Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. — Vse oglase 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osumnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uravnava ne oziroma, Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in vračajo se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo list.

UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna koncesija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Boji okolo Jantaja.

Poročilo generala Kuropatkina.

PETROGRAD 14. General Kuropatkin je sporočil včeraj. Od noči med 12. in 13. t. m. se vrše povsod srčiti boji. Japonci so koncentrirali velike vojne sile proti centru in desnemu krilu. Prednje straže so se v svojih pozicijah dolgo držale, ko nečisto so se pa umaknile na glavno postojanko. Rusi so odbili več napadov ter so prešli v ofenzivo, izlasti na levem krilu so zavzeli Rusi v boju z bajoneti neko vas, ki so jo dan pred izgubili.

PETROGRAD 14. (Uradno.) Brzjavka generala Kuropatkina od včeraj se glasi: Glasom poročil, ki so mi dospela do 1. ure popoldne, sta se dne 12. t. m. dva polka našega desnega krila, potem ko sta imela znatne izgube ter sta ostavila na bojišču svoje topništvo, morala umakniti. Poveljnik brigade je bil ranjen. Pozneje sta oba polka pod poveljstvom polkovnika Vanovakega vzela zopet nazaj vse topove razun 16, ki so ostali v rokah sovražnika. Konečni uspeh bojev dne 12. t. m. na tem krilu je bil vzlic temu vled nočnega napada Japoncev neugoden. Čete niso bile le primorane ostaviti svoje pozicije, ampak so zopet izgubile svoje topove ter so se umaknile na svoje določene pozicije ob reki Šakhe.

Poročilo generala Saharova.

PETROGRAD 14. (Uradno.) General lejtenant Saharov je brzjavil danes generalnemu štabu: Čete prve mandžurske armade so dne 13. t. m. zopet pričele boj. Sovražnik je prešel v silno ofenzivo ter je napadel naše desno krilo v smeri vasi Sialukhedzi. Naše čete so pa zdržale vse svoje tamkaj zasedene pozicije s tem, da so odbile številne japonske napade. Tudi pozicije na našem skrajnem desnem krilu so ostale v oblasti naših čet. Z ozirom na to, da so bile čete ob cesti, ki vodi k vasi Sialukhedzi, preveč izpostavljene, je bilo zjutraj istim ukazano, naj se drže do mreke in naj se potem umaknejo, da ne ostanejo preveč osamljene. Čete so se pričele umakati v popolnem redu okoli 6. ure zvečer.

Levo armadno krilo je dne 12. t. m. nadaljevalo napade na soteske. Po zelo trdovratnem odporu sovražnika smo zaseli skalovite višave blizu soteske. Ker so pa Japonci dobili znatna ojačenja, se je ukazalo četam, naj se umaknejo pred japonsko premočjo malo nazaj.

V boju od dne 13. t. m. se je izlasti odlikoval četrti sibirski polk, četrti polk

Irkutsk in čete 85. vboržkega pehotnega polka. Naše izgube v tridnevem boju so znatne.

Japonska poročila o bojih.

TOKIO 14. (Reuterjev biro.) Poročilo iz glavnega stana japonske mandžurske armade se glasi: Vse tri armade Japoncev so dosegle v včerajšnjih bojih splošne uspehe. Vse operacije pri Pensiku, ki so podvzete v namen, da bi se obkolilo Ruse, napredujejo ugodno. Število vojakov, ki se nahajajo v boju, presega število, ki je bilo v bitki pri Liaojangu. Na več t. čakah je bil boj tako obupen, kakor še nikoli v sedanjih vojnah. — Izgube so zelo velike. Napad sovražnika v okolici Pensiku je bil na vseh točkah odbit. Japonsko desno krilo in centrum sta pričela preganjati sovražnika. Japonske vojne čete so v bitkah marširale do Manhunfu. Rusi, ki so se tam nahajali, so bili obkoljeni, dočim se je drugi ruski oddelek umaknil proti severu. Glasom poročil vojaških vjetnikov, se nahaja Kuropatkin s tremi oddelki za rusko vojno silo, ki je nastavljena pred fronto armade.

Desno krilo in centrum leve japonske armade sta se utaborila blizu Lanzetgusiena, potem ko sta pregnala Ruse iz njihovih pozicij. Rusi so v neredu bežali proti severu. Neki koloni na desnem krilu se je posrečilo pregnati sovražnika iz njegovih pozicij severno od Jendoniule. Sovražnik se je v neredu umaknil. Japonci ga sedaj preganjajo.

LONDON 14. »Reuterjevemu biro« so včeraj ob 4. in pol uri popoldne sporočili iz Tokija: Zadnje brzjavke z bojiščja javljajo o uspešnem nadaljevanju gibanja japonskih čet. Leva armada pod generalom Oku je vzela včeraj 25 topov. Sodi se, da bodo vspehi drugih armad to število znatno pomnožili. Rusi so Japonce dvakrat z vsa silo napadli, toda bili so znatnimi izgubami odbiti. Japonski poveljniki obdružujejo hrabrost ruskih čet.

LONDON 14. (Reuterjev biro.) Brzjavka iz japonskega glavnega stana od danes poroča: Odkar je bilo odposlano zadnje brzjavno poročilo, preganja japonska armada sovražnika. Neka kolona, ki je bila odposlana v smeri proti Šjašjapu, ki ima pretrgati zvezo sovražnika, nahajajočega se pri Pensiku, nadaljuje svoje operacije. Srednja armada tudi nadaljuje svoje napade ter upa, da bo danes zavzela bojno črto, ki se razteza od Tungšanku do Hsšičušiatsu. Zdi se, da se je sovražnik v tej smeri umakal vse do noči. Poročilo, da močan ruski oddelek prodira proti jugozapadu, se baje ni potrdilo.

Desno krilo armade generala Oku je zaplenilo štiri, levo pa 21 topov. Ko so naše čete sovražnika preganjale zapadno od Šilao, se je odposlalo pomožne čete in topničarske rezerve blizu do Kututu. Oddelek Japoncev

je pregnal sovražnika pri Hungkašinu. Dva prot napada na neko kolono srednje armade sta bila zelo silna. Rusi, ki so mnogo trpeli pred ognjem japonskega topništva, so bili ob velikih izgubah odbiti. Levo krilo leve kolone srednje armade je vjelo 150 Rusov.

Poročilo maršala Ojame.

TOKIO 14. (Uradno.) Maršal Ojama poroča: Blizu Pensiku so bili v sredo vsi sovražni protinapadi odbiti. Desna armada je odposlala en oddelek v Šikiotze, 8 milj severno od Pensiku, da zajme sovražnika. Srednja in leva kolona desne armade sta v sredo za elsa več višav severozapadno od premogovnikov pri Jantaju ter sta preganjala sovražnika. Srednja armada, ki je pričela svoje operacije v torek po noči, je v sredo zjutraj dosegla višine nekoliko milj vzhodno od Jantaja ter zaplenila dva topova in 8 vozov streliva. Ko je preganjala sovražnika, je pri Sankušišihenu zaplenila nadaljnjih 11 topov in vozov za strelivo ter je vjela 150 vojakov. Desna in srednja armada preganjata vpešno sovražnika. V sredo je bil 12 milj zapadno od Jantaja sovražni oddelek s topovi vred obkoljen ter je bežal. Ea del se je umaknil v neredu proti severu. Leva armada je od torka po noči neprestano napadala sovražnika blizu železnice deset milj severno vzhodno od Jantaja. Nje srednja kolona je v sredo popoldne, potem, ko je odbila močnejšo vojno silo, zasela Lausehi, pet milj severo-zapadno od Jantaja ter je pri tem zaplenila 16 topov. Kolona je takoj potem preganjala sovražnika, ki se je v neredu umakal ter je med preganjanjem zaplenila še štiri tope. Sovražnik je dvakrat obupno podvzel dva protinapada, a bil je obakrat z velikimi izgubami odbit. Desna kolona leve armade je blizu Šilho zaplenila 5 topov in 5 voz za strelivo, ko je preganjala sovražnika.

PORT ARTUR.

Silno obstreljevanje trdnjave.

PETROGRAD 14. General Steselj je brzjavil iz Port Arturja: Poskus Japoncev, da bi se na severo-vzhodni strani približali trdnjavi, je bil odvrnjen. Japonci so potem zaseli Nazaanilni hrib ob morskem obrežju, toda kmalu potem so jih pregnale krogle s trdnjave in tri baterije pehote. Dne 7. t. m. so postavili Japonci novo baterijo, da bi obstreljevali notranjo trdnjavo. Obstreljevanje je postalo od dne do dne silnejše. Japonci so dobili več batalijanov ojačenj. Razpoloženje čet je izvrstno.

Rusi zaplenili džunke. Nov napad na Ičan.

LONDON 14. »Daily Telegraph« poroča iz Čifa od 13. t. m.: Promet džunk s Port Arturjem je skoraj popolnoma prenehal. Kitajci poročajo, da so Rusi zaplenili skoraj vse džunke, ki se nahajajo še v Port Arturju, da odpravijo na njih iz mesta vse

dvomljive osebe. Že dva dni Japonci silno napadajo Ičan, potem ko so ga prej silno obstreljevali. Rusi se uspešno branijo.

Pričakuje se nov napad.

PARIZ 14. »Matin« so sporočili iz Čifa: Japonci so pred Port Arturjem utrdili svojo pozicijo pri Anšandšanu. Pričakovati je v kratkem novega napada na Port Artur.

Kuroki in Miščenko.

KOLONJA 14. »Köln. Zeitung« so sporočili iz Londona: Dočim se v Petrogradu boje radi osode generala Miščenka, ki skuša na desnem krilu obkoliti generala Kurokija, se tukaj tega ne verjame, ker maršal Ojama o tem ničesar ne poroča.

Brzjavne vesti.

Istrski deželni zbor.

KOPER 14. (Koresp. biro.) Posl. Davanzo je stavil predlog, po katerem se vabi vlado, naj postopa z vso strogostjo proti ponarejanju olja iz oliv. O tem predlogu se bo razpravljalo v prihodnji seji. Na to sta bile prečitane dve interpelaciji, prva je bila naslovljena na vlado ter so jo stavili posl. Andričič in tovariši, glede davkarskih uradnikov v Krku, ki ne poznajo hrvatskega jezika. Drugo so stavili posl. Kompare in tovariši glede dovršitve ceste iz Rakitovića v Črnikal. Med priobčenimi došlimi vlogami se nahaja tudi pismo bivšega deželnega glavarja dra Campitellija, v katerem se je isti zahvalil za letno rento, ki mu jo je dovolil deželni zbor.

Konečni sklepni računi deželnih šolskih fondov in učiteljskih pokojninskih fondov za leto 1902. in 1903. so bili po daljši debati, katere so se vdeležili posl. dr. Vareton, Andričič, Kompare in dr. Chersich, vprejeti proti glasom manjšine. V imenu šolskega odseka je predlagal poslanec dr. Vareton, naj zbornica vprejme resolucijo, s katero se vabi vlado, naj javi, kdaj da razdeli učiteljske v Kopru, kar je že obljubila storiti. Posl. Kompare je izjavil, da sedanji zavod nikakor ne odgovarja svojemu namenu ter da bo manjšina glasovala za resolucijo. Tudi dr. Bennati je naglasil, da ima sedanji zavod razne pomanjkljivosti, za to je nade, da se vlada ne bo vpirala soglasnemu sklepu zbornice ter da zavod razdeli po narodnostih. Vladni zastopnik, namestniški svetovalec Fabiani je obljubil, da prijavi takoj resolucijo vladi ter je omenil, da je tudi vlada prepričana o potrebi, da se učiteljske razdeli in da je ista že izvršila vse potrebne uvodne poizvedbe. Resolucija je bila na to soglasno vsprejeta.

Občini Vodajan je bil na predlog finančnega odseka zagotovljen znesek 20.000

PODLISTEK.

20

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C.—č.

III.

Po njegovem telasu se je spuščala doli dolga halja od modrikaste svile, po širokih ramenih so mu padali bleščeči se črni lasje, a na temenu mu je bila rudeča kaspica. Obraza mu nisi videl, toliko je nagnil glavo nad veliki molitvenik, odičeni zlatim in karmezinom. Dolgi mu roki, sileči iz širokih rokavov, sta počivali na knjigi, a na desnici mu je blestel v prstanu drag kamen. Dolga brada mu je pokrivala križ na prsih, a pokrivala je tudi dolnji okrajek molitvenika. Videl si, da ta človek moli od srca. Samo tu pa tam mu je roka preobrnila list, samo tu pa tam je privzdignil glavo in uprl oči v razpetega sinu tožjega. Tedaj mu je bilo

videti obrar. Sjažno, gladko čelo se mu je vpenjalo visoko, malo črt je zarezala tu narava, ali ostrih, globokih črt, znakov globokih misli. Ostri nos je sedel čvrsto pod junakičim čelom, ali spuščal se je drzno na krepki, stisnjeni ustnici, na katerima so se spuščale blesteče se črne brke v polno brado.

Očesi sta mu plamteli, žerjavica sta bili, a pod finimi obrvami, pod dolgimi trepalnicami skoro sanjavi; videlo se je, da krijejo živo, toda dobro srce. Bledi lici nista bili suhi, ker so se mišice živo premikale; no, videti je bilo v njih ostro trdo kost. Take so glave svetnikov, ki jih redovniki rezljajo od belokosti. Ko je privzdignil glavo, ko se mu je oko zaustavljalo na podobi razpetega, od katerega se ni mogel ločiti, ko je sklepal roki nad molekom od karmezina, se ti je zdel ta človek kip od kamena, pod katerim je uklesano v malih besedah veliko modrosti. Ali srce mu je gorelo, plamtelo posvečenim žarom, kakoršajim je gorel trn na gori Sinaj. Čital je bil o mukah izvoljenega ljudstva v Babilonu, a sedaj je razmišljal o tem. Skozi okno je dihal sveži večerni zrak, listje je

šumelo, na veji je pevala samotna ptica; bilo mu je, da čuje, kako brenče haise, bilo mu je, kakor da se skozi večerno pesem prirade spušča velika pesem ljubezni v njegovo srce. Skoro da mu je prišla solza iz očesa. Bil je na zemlji — telesom, ali njegove misli so se vile nad zvezdami. Bolelo ga je morda srce, ali oko se mu je obračalo do izvira luči, do rešitelja sveta. In obraz se mu je pomiril, glava klonila, da iz vrat svete milosti zadobi pričo za boljše bodoče dni. Ta skesani človek, ta vznešeni duhovnik je bil Pavel Horvat ivaniški, škof zagrebški. Pleme njegovo je bilo staro, pošteno, plemenito in, kolikor so se spominjali ljudje, kolikor je bilo zapisano v pisnih, ni kmetova'o. Res je sicer, da ni blestelo z zlatimi škrami v zapiskih sveta, ali razstlo je skromno kakor žilav hrast v stari šumi. Pavel je je povzdignil na vidik sveta. Ta ognjeni sin ivaniškega malopletičja je pritisnil svoj grb pred ostale. Duh mu je imel široka krila, srce zdravo koreniko, oplemenil je znova svoje plemenito pleme. Sedaj je sedel na pastirski stolici slavne škofije zagrebške, ali ni mu ime slulo samo po tem kraju, ampak še dalje se je

širila njegova slava. Na kraljevem dvoru so se mu klanjali globoko in ko je oni silni Ludovik, sezajoši svojim kraljevim žezlom od Baltiškega morja do Etna, rnil v desno krilo hinavskega beneškega leva, ni našel boljšega človeka od malopletičkega sinu, da zvijačni beneški sinjoriji predpiše pogodbe miru, da te rovarske roke ukroti z verigo strahu in pokoja. Ravno je bilo minulo leto in nekoliko dni, odkar se je oholi dožd beneški v veliki palači svojega dvora uklonil strogim pogojem Pavla Horvata. Na daleč si je Pavel ogledal svet, ali v tej silni zmešajavi se mu je pogled vedno vračal na ono mesto, na kraj, iz katerega je vzrastel. Bistri um je uvidel, kako daleč meri Ludovikova sablja, a da ne čuva onega zlatega jabolka kraj sinjega morja, za katero se je trgalo sto lakomnih rok, najbolj pa potuhnela republika beneška — da ne ščiti Hrvatske, rojstne zemlje Pavlove. Veliko je bilos rce Pavlovo, a jedro tega srca — Hrvatska. Sijajen je bil krog njegovih misli, podoben solncu, ali zrno tega solnca mu je bila domovina.

(Pride še).

kron za dovršitev gradnje česte Vodažan—Pula, ki se izplačajo v štirih letnih obrokih. Dr. Varotan je predlagal, naj se ta znesek povzra na 30.000 kron, kar je pa bilo odklonjeno.

Dan prihodnje seje se pričeli pismenim potom.

Češki deželni zbor.

PRAGA 14. Današnja konferenca pravakov deželnozbornih strank, ki se je vršila pri višjem deželnem maršalu v svrhu, da bi se zopet vzpostavilo delovanje deželnega zbora, je ostala brez uspeha. Deželni maršal je izjavil, da bo v bodoči seji iz tega izvajal posledice.

PRAGA 14. Višji deželni maršal knez Lobkovic je otvoril sejo ob 11. in četiri uri ter je dal štati več predlogov in interpelacij.

PRAGA 14. Na temelju najvišjega ukaza je bil danes deželni zbor kraljestva češkega odgoden.

Urednik umrl.

DUBROVNIK 14. Urednik »Dubrovnik« Fabris je danes z utraj umrl.

Saški prestolonaslednik imenovan kraljevim namestnikom.

DRAŽDANE 14. »Dresdener Journal« je priobčil proglas skupnega ministerstva, ki javlja, da je kralj vled svoje sedanje boleznii imenoval prestolonaslednika stojim namestnikom glede vladnih poslov.

Bolezen saškega kralja.

DRAŽDANE 14. Sinoči se je vršilo zopet posvetovanje kraljevih zdravnikov. Moči kralja pojemajo, zmanjšalo se je tudi delovanje srca. V minoli noči je zamogel kralj le malo spati.

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 13. oktobra 1904.

Sledaj č pada tudi zadnji šef bivše vlade Khuenov. Armin Pavić, predstojnik oddelka za bogoslovje in nauk ide v penzijo, kamor bi bil moral že davno oditi ter prepustiti svoje mesto drugemu, sposobnejemu in taki nalogi bolj doraslemu. Bržkone mu ne odide kakov »orden« za — zasluge! A kakove zasluge so to, se sramujem povedati, ker Pavić je upravljal oddelke, v katerem imamo popolno autonomijo, in da je hotel, bi bil mogel storiti mnogo dobrega. Mesto tega je dopuščal, da se snujejo pri nas madjarske in nemške šole kar en gros. On je gledal mirne čue, kakšno strda preko 600 učiteljic, dovrševajih svoje nauke, ker nimajo mesta. A Pavić, namesto da bi bil podeljeval izpražnjena mesta siromašnim učiteljem, jih je podeljeval bogatim, ki so imele največ protekcije. Pavić je bil v obče človek, ki je upravljal z zistemom protekcije. In zato zapušča najneprijetnejše spomine.

Njegovim naslednikom bo imenovan Lovin pl. Chavrak, veliki župan osješki in županije virovitiške, latimus bana Pejacevicha, in njegova desna roka. Chavrak se je pokazal, odkar deluje na javnem polju, jako previdnega in pravičnega. Radi tega je nade, da bo mogel popolnoma odgovarjati zahtevam, ki se bodo stavile do njega kakor bodočega šefa oddelka za bogoslovje in nauk. Nade je tudi, da odpravi zistem svojega prednika. Menda vendar ne bo sasal nasveta »Pester Lloyd«, da uvede v vse hrvatske šole madjarski jezik kakor obliaten predmet; ker bi s takim poskusom slabo prošlo.

Po tem priporočilu v »Pester Lloyd« se vidi, da jim še ni zadosti s tem, da se je na Hrvatskem protizakonito osnovalo toliko madjarskih šol, marveč bi hoteli zavleči tudi v hrvatske šole svoj mlozvočni madjarski jezik! Ne, gospoda, to se vam ne posreči nikdar, dokler je v Hrvatski še pošteni Hrvatov!! Saj so Madjari poskušali ravno kar, da bi tudi na našo hrvatsko univerzo zavlekli svoj jezik in je v ta namen bila že lanske leto osnovana katedra ter je bil neki Greksa imenovan prof. sorjem. Nu, ta Greksa bo moral tudi to leto, kakor je lansko, predavati pred — praznimi klopmi, ker se pošteni in zavedna vseslovenska mladina ne bo učila jezika, s katerim ne more dalje nego od Pešte do Oršove.

Te dni je bil pred osješkimi sodnim stolom zanimiv proces. »Dioniska tiskarska« je tožila revolverski madjaronski list »De Dra« radi žaljenja na časi. A veste, kaj se je zgodilo? Javno je bilo dokazano, da je bila čast tožiteljice globoko užaljena, a vendar je sodišče spoznalo toženega urednika, madjarona Juliusa Pfefferja — nekrivim. To vam

je pravica! Madjaronski novinarji se dosledno rešujejo od obzbe. Opozicijske pa zapirajo in preganjajo, kakor da smo na Turškem. Tako so nedavno obsodili socialistno-demokratskega novinarja Bukšega.

Novim župnikom v Rumi je imenovan neki Josip Oberleitner. Kakor znano, je Ruma sedež pangermanskega gibanja v Slavoniji in ta Oberleitner je, ko so ga njegovi župljani vsprejemali, obečal, da bo veran širitelj njihove nemške stvari. Kaj nam na to odgovori Hrvatstvo slavno?

Vi ste v »Edinosti« že oavtili afero poštenega Hrvata generalmajorja Grbe. Temu nimam pridodati drugega nego samo to, da je tudi to leto vsprejetih 14 hrvatskih mladencev v domobransko kadetsko šolo v Pešuhu.

Končno Vam javljam, da se naš sabor snide dne 7. novembra v daljše zasedanje. Ob tej priliki bo izvoliti tudi novega podpredsednika namesto pl. Franciscija, ki je te dni umrl.

Milan.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 14. oktobra 1904.

Kakor je bilo pričakovati z vso gotovostjo, jela je, čim je postalo zopet živahno ta bojišča v Maadžuriji, padati ploha najrazličnejih vesti. A ker je velika večina neslovanških novin, ki prihajajo v roko našim ljudem, japonofilsko od srčnosti, se umeje samo ob sebi, da so rešene vesti tendenciozno zasukanke v japonofilskem smislu. In sicer zasukanke tako, kakor da se vrše dogodki, ki bodo odločilni za končni izid. Je že res, da so sedanjii boji med rekama Taitiho in Hunho jako arditii. Ni pa res, da so to že boji med glavnima armačama. Kar se sedaj godi, so le boji, ki pripravljajo prihodnje velike borbe. Te borbe utegajo priti kmalu, možno je pa tudi, da bomo čakali nanje še tedne. Vojne sile, kar jih je Kuropatkin potisnil čez Taitiho so brez vsake dvojbe, le prednje straže in mi sodimo, da je spopadom, ki jih te ruske sprednje straže izživljajo le ta namen, da maskirajo gibanja in namene glavne vojske. Mnogokrat se vzpirajo take napadalne demonstracije le z namenom, da se sovražnika zaveja v krivo mnenje glede svojih lastnih namenov. Kako malo verjetne so vesti, ki prihajajo preko Tokija o velikih japonskih vsehkih, je najbolje razvidno iz dejstva, da nekatera teh vesti govore o napadu Japoncev proti Mukdenu, druga pa o napadu Rusov na japonsko deeno krilo. Nu, če hočemo imenovati tudi našega tržaškega japonofila kakor pričo, da so vse vesti silno tendenciozne, ali le drzne kombinacije, naj konstatiramo, da je »Piccolo« v večeršnjem zjutranjem izdanju krčal o velikanskih vsehkih Japoncev, kakor da je že konec ruske vojske, dočim se je že v sinočnjem izdanju precej moderiral in pravi v svojem glavnem naslovu le o »negotovitosti v položaju« in o »nasprotujočih si vesteh«. Nam ne preostaja torej drugega, nego da opozorimo vanovič na svarilo, ki smo je napisali pred par dnevi. Sileno svarilo prinaša tudi »Politik« svojim čitateljem. Pravi namreč: »Svetovati je, da se mirno čaka na bodoče stvari in na nadaljne vesti. Ker se tiče teh poslednjih, treba skrajne previdnosti, ker nastopila je zopet doba najbolj nesmiselnih blebetanj. Ni z jedne ni z druge strani se ne opušta ničesar, kar more varati toliko nasprotnika kolikor vso javnost glede dogodkov v lastnem tabernu. Izlasti naj bo v svarilo to, kar so storili že v tem pogledu japonofili in rusofili. In sedaj imajo temveč povoda, da skušajo vse možno, ker so v nevarnosti njihovi varvanci in njihovi privatni nameni. Londonske, berlinske, šengajške itd. fabrike laži so že na delu. Mastne rase letajo sem in tja. Še enkrat torej: skrajno previdnost o vsprejemanju vesti. Čaka naj se vsikdar na uradne, najbolje pa na oficijelne ruske vesti, ki ničesar ne zatajujejo in ne olepšavajo«.

Tako naj se tudi čitatelji »Edinosti« nasmehnejo, ko čitajo o novih divizijah, ki da jih Japonci pripravljajo na bojišče. To je prazna čenčarija. Tudi če je morda na Japonkem še kakov rezervist ali rekrut, ali častnik absolutno nimajo nič nobenih, da bi sploh mogli snovati kake nove taktike. Pač pa je možno trditi, da se je japonska vojska na bojišču neizmerno škrčila, vsaj pripoznavajo tudi japonofilske listi, da je vsa japonska država napolnjena z ranjenci in tolpiki. Tudi Rusi imajo ranjencev in bolni-

kov. Ali razlika je ta, da oni morejo v polni meri spopolnjevati zopet navstale praznote. —

Paržki »Gaulois« prinaša iz peresa generala Zurlinden oceno vojskovodje Kuropatkina. Najprej obžaluje, da se niso Rusi dovolj pripravili za to vojno. Potem pa odobruje brezpogojno vre, kar je ukrenil Kuropatkin v sporazumljenju s carjem še prej, ko je bil vojni minister in sedaj, kakor vrhni poveljnik. On se je moral izogibati vsaki bitki, dokler ni prišlo na bojišče dovolj ojačenj. Potem začne energična ofenziva in ni dvoma, da Kuropatkin vpe se svojim načrtom. On je znal dosedaj krhati voljo japonskega generalnega štaba, a bo znal tudi zlomiti isto. Če tu pa tam ni vspel se svojo taktiko, so bili na tem krivi le njegovi podrejeni poveljniki. Vojne sile Kuropatkinove se množe od dne do dne. Bodočnost nam more še prinesiti presenečenj, ali obojaki so se za Ruse izdatno zboljšali po zaslugi obeh mož, katerih imeni se bodo lepo glasili v zgodovini: Kuropatkin in Steslja!

Svoboda tiska v Srbiji in v Hrvatski.

Menda ni treba pripovedovati, kako se na Hrvatskem tudi sedaj še s silo zatira sleherni svobodni d.h. Osebito pa visi neprestano nad vsem opozicijskim novinstvom Damoklev meč — konfiskacija. Svinčnik v roki državnega pravdnika je na Hrvatskem regulator javnega političnega življenja. Kdor ne respektira meje, ki jo črta gospod državni pravdnik, ta se konfiscira neizprosno. Glas naroda se mora boriti z največimi težavami, ker sistem hoče tako, da se glas naroda protitira z glasom mamelukov in sužnjev svojega peresa. Tako je na Hrvatskem, kjer gospodarijo faktori, ki so slepo na uslugo istim Madjarom, ki ne govore sami o sebi le, da so viteški narod, ampak da so tudi narod, ki ima med vsemi narodi na svetu največ smisla za liberalno, politično in konstitucionalno življenje.

Srbija pa je neko ko manja in nekoliko manj »barbarska« dežela. Tam živi narod, o katerem ne govore, da je viteški, niti mu ne pripisujejo posebnega smisla za liberalno življenje. Tudi vlada in dinastija v tej deželi morata biti bolj skromna in se ne moreta postaviti v blesteči sijaj poleg preslavnega madjarskega naroda in njega »velikih« državnikov. In vendar! Mej tem ko se na Hrvatskem postopa, kakor smo rekli, vidimo v Srbiji — pravo in resnično svobodo. Dočim vidijo na Madjarskem v vsaki besedi svobodne kritike žaljenje veličanstva madjarske države — in Hrvat-ko prištevajo tudi k svoji madjarski državi — ter mečejo neusmiljeno vsega Nemadjara, ki je napisal kako besedo kritike, v zapore za mesec in leta in jih obsojajo na tisoče in tisoče globe: pa vidimo v Srbiji kako izhaja list — »Narodni list« — ki dan na dan napada brezobzirno vlado in tskorekč ščuva proti dinastiji, ne da bi bili še čuli o kakih veksacijah proti temu listu. Imajo pač v Srbiji nekoliko drugačne nazore, nego jih imajo »viteški« Madjari in njihovi hlapei v Hrvatski!

Drobne politične vesti.

Vstaja v nemški južno-zapadni Afriki. Nemški polkovnik Leitwein je iz Afrike sporočil, da so se spuntali tudi Hotentoti v Gohasu. Brzobjavna zveza s Svakopmundom, ki je bila pretrgana, je sedaj zopet popravljena.

Obisk kralja Petra v Sofiji. Iz Belegrada javljajo, da kralj Peter najbrž ne pojde v Sofijo obiskat bolgarskega kneza. Vzrok temu je beje iskati v dejstvu, da so bolgarski listi po kresanju začeli hudo napadati Srbijo in da v Makedoniji bolgarske tolpe gdo postopajo s srbskim prebivalstvom.

Bodoči angleški poslanik na Dunaju. Iz Londona poročajo, da izpolni sedanjii angleški poslanik na Dunaju Francis Richard Plunkett svoje sedemdeseto leto ter da utegne bodočega meseca junija postaviti svoje desedanje mesto. Sodi se, da postane njegov naslednik sedanjii odposlanec v Lizboni sir Martin Goselin. Goselin je katolik kakor tudi Plunkett.

Domače vesti.

Simon Gregorčič, slavno znani slovenski pesnik obhaja danes 60-letnico svojega rojstva in 40-letno svojega pesništva delovanja.

Na mnoga leta!

Odprt grob. Včeraj je umrl v »drevnem« Kastvu tamošnji župnik-dekan v poklju, velečastni gosp. Mihovil Laginja. Pokojnik se je rodil v Klani, občina Kastav. in potem, ko je služil v raznih mestih kakor kapelah oz. župnik, bil je imenovan po smrti pok. Antona Turak Martovskim župnikom-dekanom. Pokojnik se je odlikoval posebno svojim vedno ljubeznivim nastopanjem ter je bil povsodi mej narodom zelo priljubljen. Bil je vsikdar odločen rodoljub ter je kakor bivši dekan Kastavski do svoje smrti predsedoval »Bratovščini hrvatskih ljudi u Istri«.

Užilošeni rodbini naše sočutje a blagi duši pokojnika bodi lahka zemlja hrvatska!

Občinska volilna pravica uradnikov na državnih železnicah. Priprave za predstoječe občinske volitve so stopile v nov štadij: namestništvo odločuje o rekurzih proti magistratovim rešitvam.

Te namestništvene odločbe pa niso našle milosti glasila vladajoče klike. »Piccolo« se huduje nad tistim namestništvom, kateremu je pel hvalo in slavo, dokler je s svojimi odločbami pokrivalo estuine volilne mahinacije laške stranke. Zlasti je ves razkačen radi rešitve, s katero se je zavkazalo vpis uradnikov na državnih železnicah v volilne liste. Na vse možne načine dokazuje, da je ta rešitev protizakonita in v nasprotju celotne prejšajimi rešitvami istega namestništva.

Mi se tukaj nočemo baviti s pravnim vprašanjem, imajo li železnični uradniki po mestnem statutu volilno pravico ali ne. Le mimogrede bode omenjeno, da je bil pravai položaj teh uradnikov mnogo časa nejasen in da vladajo morda v tem oziru še sedaj nasprotujoči si nazori. Tako na pr. še do kaznih 5 ali 6 let nazaj niso kazenska sodišča smatrala železničnih uradnikov oblastvenimi osebami v zmislu § 68 kaz. zak., dokler ni najvišje sodišče kakor kasacijski dvor odstopilo od dotedanje prakse in izrecao proglašilo tudi železnične uradnike kakor funkcionarje, katerim so poverjena vladna opravila in ki torej stojijo pod zaščito § 68 kaz. zak. Omenili smo to le zato, da se vidi, kakó celó naše najvišje sodne oblasti menjujejo svoje nazore o tako važnih vprašanjih.

Pa naj se že o gorjem vprašanju sodi s pravnega stališča, kakor se hoče, na vsak način je značilno za našo takozvano svobodoljubno stranko — in to treba priti — da se oni tako odločno protivijorazširjenju volilne pravice.

La predobro je znano, kako ozkosrčen je naš mestni statut glede volilne pravice. Z veseljem bi se moralo torej pozdravljati vsako bolj liberalno tolmachenje njegovih zastarelih določeb! No, ravno tista stranka, ki je imela vedno polna usta o svobodi, napredku in kakor se že imenujejo vsi ti lepi idejli, brani se na vse kriplje proti vsakemu, tudi najmanjšemu napredku v volilnih stvareh.

Tudi to dejstvo si treba zapomniti, za slučaj ko nam bodo ti gospodje zopet kričali o svojej ljubezni do napredka.

Nekaj odgovora! Prejeli smo s prošnjo, da objavimo: »Edinost« od dne 10. t. m. je priobčila par vrstic pod naslovom »O ta slovenska nezavednost!« iz peresa nepoznanega dopisnika, ki prav nikotno napada tuk. »Hranilnico in posojilnico«. Odgovorjamo jed no radi čimjoke javnosti. Seer bi svetovali dopisniku, da se vselej prepriča o resničnosti svojih trditev, predno piše jedneake stvari.

Res je, da je podpisana zidruza vložila pri odvetniku Gambiniu v Kopru par tožb b proti nekaterim dolžnikom; a čudno da slovensko vvezavedni dopisnik ne ve povedati, da je podpisani načelnik izrecao zahteval od vodje Gambinijeve pisarne, — ki je Slovence — da spiše tozadevne spise v slov. jeziku. Dekaz temu je, da so čez nekaj dni vse stranke prejele slovenski pisane opomire. G tovo so to bili prvi slovenski pisni opomini iz pisarne jednega italijanskih odvetnikov v Kopru. Dopisnik svedea o tem pravično molči.

Če so se pa tožbe pri c. kr. okr. sodaji od strani odvetnika vložile v ital. jeziku, podpisana zidruza ni najmanje kriva. Tuk. hranilnica se je obrnila d. Gambinija le s tem namenom, ker si je bila v svesti, da bo možno v slovenskem jeziku poravnati stvar z dolžniki.

Dopisnik pa naj le molči o svoji zavednosti! Z zavijanjem in krčenjem se pa slovenski zavednost nič ne koristi!! Hranilnica in posojilnica v Marzigah, 12. oktobra 1904.

Kocijančič, predsednik.

Trgovski pomočnik vešč sloven-
skega jezika in ki bi se rad pridružil italijanskemu
jeziku in bi dobil v Trstu primerne službe.
Ponudbe na upravo "Edinosti".

Zaloga svežega masla.
Podpisani ima v svoji trgovini jestvin, na oglu
"Chiozza" in "di Bachi", zalogo svežega sla-
rskega masla (Puter), katero prodaja na drobno po
10 kg. - Ter vsem pa po dogovoru. Blago vedno
sveže in najboljše kakovosti.

IVAN SUBAN.

V mirodilnici
ALOJZIJA MERMOL
nasl. LEBAN

v Trstu, ulica Barriera vecch'a 18.
se nahaja velik izbor barv, čopičev, pokost, tiska-
nih pol za tapetiranje sob, olje za barve, petro-
lej, spirit za žgati, najfinjši prah proti mrčesom,
žeplo in modro galico itd. itd.
Prodaja redilnega praška za živino.

MIRODILNICA
ulica Farneto 33 (nova palača).

Velika zaloga drog, barv, čopičev,
esenc, parfumerij, čajev, spirita,
mineralne vode in v to stroko spa-
dajočih predmetov.

V zalogi dobiva se tudi
retine, šipe, sveče, petrolej, črnilo, gobe itd.

Razna mestnim cenj. odjemalcem se pri-
poroča tudi onim na deželi, posebno slov.
šolskim vodstvom.

S. Skrinjar.

Neprekošeni

so moji destilacijski aparat za izdelovanje
žganja iz žonke na deflegmator in s pečjo, ki
se zvrta. Absolutno čist in aromatičen izdelek,
ki se hitro prelije in tudi hitro napolni kakor
tudi izprazni, vsled česar je ta stroj v vsaki ra-
cijonalno delujoči žganjarnici neobhodno potre-
ben. Nerazmerno mali nabavni troški se pokrijejo
že s prvo letino. Močna in solidna sestava jamči
za mnogoletno trpežnost.

Prospekti brezplačno in franko.

Šunka (gnjat)

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo
1 gld. 10 kr., plešeta brez kosti 90 kr., suho meso
78 kr., slanina 82 kr., prešicevi jeziki 1 gld., goveji
1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr., Dunajske
salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunke 1 gld.
20 kr., Ogrske la salame 1 gld. 70 kr., salame 5 la
ogrske trde 1 gld. 50 kr. kila. Velike klobase po
20 kr. Brinovic in Slivovka pristna liter gl. 1-20.
Pošiljam le dobro blago od 5 kil naprej proti povzetju.

JANKO EV. SIRC v Kranju.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebniki
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Zaloga blaga od partije
TRST - ulica S. Caterina št. 8, vogal Piazza Nuova - TRST

Velikanska partija fuštanja od 20 novč. višje
Velika partija zimskih srajc „40“ „ „
Raznovrstni moderci (novost) „70“ „ „
Izbrana partija blaga za ženske „24“ „ „

Vsi navedeni predmeti vsled faliranja po znižanih cenah!

Otvorilo se je velikansko skladišče
ALL'UNIVERSO
Trg Carlo Goldoni 1.

Bogat izbor raznovrstnih površnih sukenj (paletot, ulster) in
obleke za moške, dečke in otroke.

Veliki dohodki blaga iz tu in inozemskih tovarn. — Naroče po meri hitro in točno.
Govori se slovenski. Najugodnejše cene.

Na prodaj je po primerni ceni 500 □ sežnjev
(1804 □ m) zemljišča za zidanje ob-
dano od treh cest, na zdravem in le-
pem kraju, z razgledom na morje. Zraven tega zem-
ljišča je na prodaj tudi drugi 1000 □ sežnjev, svetla,
ki je tudi pripraven za zidanje hiš ali obrtnijskih
podjetij. Pojasnila daje vratar hiše št. 5 v ulici
Molino a vento.

Prodajalnica rokovic in kravat
A. HUBMAN
Corso 19 — Ustanovlj. 1865 — Corso 19
rokovice glase L. 2 zrnba gl. 1, 3 gumbi gl. 1-20
rokovice šved. n. Dante z. prsti n. gumbi „ 1-20
rokovice glase in Dante z. d. seke za prsti „ 0-80
rokovice z. imita. kože z. m. h. z. zvonkami „ 0-50
rokovice od volne z. dame n. v. 6. d. dečke „ 0-50
rokovice glase I. za gospode z. d. ojn. žecom „ 1-10
rokovice od volne za gospode o. l. n. do „ 1-20
rokovice za ča. tnike gl. 1-10 podl. „ 0-70

Kravate zadnje novosti.

Rokovice se opere v 24. urah.

Zlatar
Dragotin Vekjet
(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.
Priporoča svojo na novo otvoreno
prodajalnico zlatanine, srebrnine in
žepnih ur
Sprejema vsakovrstne poprave zlatih
in srebrnih predmetov ter žepnih ur.
Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerne

Prve in jedine želodčne kapljice
sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znanost). Zdravilna moč teh kapljic je nepre-
kosljiva. Te kapljice vredijo redno
prebavljenje, če se jih dvakrat na
dan po jedni žličici popije. Okrepé
pokvarjeni želodec, storé, da zgine
v kratkem času omotica in ži-
votna lenost (mrtvost). — Te
kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za
naročnitve in pošiljatve pa jedino le v

Lekarna Cristofolletti v Gorici.

Prodajalnica izgotovljenih oblek
„Alla Città di Trieste“
tvrdo

EDVARD KALASCH
Via Torrente št. 40
nasproti gledališču „GOLDONI“
s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke
po meri in najugodnejših cenah. V
prodajalnici ima tudi zalogo
rila za delavski stan po izvenredn.
nizkih cenah. Izbor boljše in
navedeh snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na-
pravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Lasnik: Rehner Peter
in družina
množbe po meri na deželi
tudi sprejema popravila
za moške, ženske in otroke
za. Kjer vobis obnove
PLEKID v ul. Riborske
svetljenj in da gres k
Grem kupiti par čevljev

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daje samo zadrugiškom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na
zastave po 5 1/2%.
Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 816.004.

ADOLF GRÜNWARD

angleška krojačnica
TRST — Piazza Grande št. 2 — TRST

Gratis in franko prospekti angleškega sistema.

Na naročbo elegantnih moških oblek po meri.
Prezplačno čiščenje in likanje oblek, katero se pošlje in se jo tudi izroči dotičnemu naročitelju.

o Zavod prve vrste za uniformiranje. c
Prospekti za častnike, prostovoljce in c. kr. uradnike gratis in franko.

Zdravniško obvestilo

Med. univ. Dr. Živko Sapajne
em. el. operateur

c. kr. vseuč. češke kirurški klinike prof. dr. KARLA MAYELA v Pragi

najljudneje naznanjam sl. občinstvu, da sem se nastanil v Trstu in izvršujem
zdravniško prakso

kot praktični zdravnik in specialist za kirurška obolenja
Manjše operacije izvršujem brez bolečin v svojem stanovanju.

Za uboge brezplačno.
Sl. rodbinam se priporočam kot hišni zdravnik.

Ordinacija; 3—4
TRST, ulica sv. Spiridijona 10, I. n. (nasproti pravoslavne cerkve).

Stanje hranilnih vlog: 18 milijonov kron
Rezervni zaklad: nad 550.000 kron

Mestna hranilnica ljubljanska
na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obre-
stuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.
Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zara-
č unila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada
mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso
svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti
to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih
otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.
Posoja se na zemljišča p. 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na
znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg
kapital, da poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na
primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2% do 5%.

INDRA TEA

najboljši in najfinjši čaj sveta!
Zmes najfinjših in najmočnejših kineskih,
cejlonskih in indijanskih čajev. Se vzbudja
v boljših prodajalnicah jestvin, delikates
in drogerijah.
Indra Tea Imp. Comp. Trst.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Podružnica v Celovcu.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih plem, priporizet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promete izdaja k vsakemu šrobanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000
Zamenjava in eskomptuje
iskrebane vrednostne papirje in vavčuje zapale
kuponov.
Vknjuje in divinkuljuje vojaške ženitninske kavcije.
Računpiti in iskrebane menice
Gotova narodila.

Podružnica v Spiljetu
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge d
dne vzdiga.
Promet s čeki in nakaznicami.